

ještě v době naříkaného rozhodnutí, pozbyvši platnosti teprve nabytím účinnosti vlád. nař. č. 86/1936 Sb.).

Vklad vnuceného práva zástavního za vykonatelnou pohledávku na nemovitost nemá za následek ani odnětí této součástky majetkové obci, ani se jím neobmezuje ani nebrání jejímu užívání obcí; podle § 87 ex. ř. slouží nikoliv k přímému uspokojení pohledávky, jako vnucená správa nebo dražba, jež jsou samostatnými druhy exekuce (§§ 97, 133 ex. ř.), nýbrž toliko jen k zajištění pohledávky na nemovitosti a vykonatelnosti i vůči všem dalším jejím vlastníkům (§ 89, odst. 2 ex. ř.), nemajíc o sobě na dispozici s nemovitostí vůbec vlivu.

Z toho, že se pokládá exekuce vnuceným zřízením práva zástavního za první stupeň exekuce uhrazovací, nic pro spornou otázku neplyne, když nelze tvrditi, že by touto exekucí byly ohroženy veřejné zájmy obce způsobem shora uvedeným.

Nález ze dne 1. února 1938 č. 5096/35-5.

Syn v podniku otcově, úrazovému pojištění podléhajícím, fakticky pracujícím, je proti následkům úrazu ex lege pojištěn jen tehdy, je-li zaměstnán na podkladě poměru pracovního, služebního nebo učňovského.

Na sporu byla otázka, zda syn, pracující v podniku otcově úrazovému pojištění podléhajícím, jest proti následkům úrazu pojištěn za všech okolností, nebo jen tehdy, koná-li práce na podkladě pracovního poměru.

Úrazový zákon podrobuje úrazovému pojištění všechny dělníky a závodové úředníky v určitých podnicích zaměstnané. Pojem »dělníka« v zákoně definován není; dle obecného významu tohoto slova může sice značiti i sociální postavení určité osoby, v zákonodárství však zpravidla se označuje tímto výrazem osoba, která jest k tomu, jemuž koná práce, v poměru pracovním (služebním). Staví-li úrazový zákon, co se pojistné povinnosti týče, na roveň dělníky a závodové úředníky v určitém podniku zaměstnané a u závodového úředníka nemůže býti pochybností, že jest osobou, která práce v podniku koná na základě poměru pracovního (služebního) k majiteli podniku, je nasnadě výklad, že i za dělníka pokládá toliko tu osobu, která jest v podniku zaměstnána v důsledku pracovního (služebního) poměru.

Tomu svědčí nejen tendence zákona, zajistiti proti následkům úrazu osoby sociálně a hospodářsky slabší, kdežto majitelé podniku a jiné osoby, vystavené možnosti úrazu při práci, mohou toliko dobrovolně se pojistiti (čl. V. zák. č. 168/1894 ř. z.), nýbrž svědčí tomu i další předpisy zákona. Tak praví odst. 7 § 1, že za dělníky se pokládají také učňové, volentéři, praktikanti a jiné osoby, které pro nedokonaný ještě výcvik nemají pracovního výdělků, nebo mají výdělek toliko nižší; i zde jde o kategorie osob, které zásadně konají práce na podkladě poměru pracovního, služebního nebo učňovského. Když § 4 (zák. č. 207/19)

mluví o zřízeních podniků státních a zemských, jedná se taktéž o osoby ve služebním poměru. Na několika místech užívá zákon výrazu »pracovní výdělek« (§§ 4 a 6) (srovnej také nálezy Budw. 6963/09, 12.147/18).

Nelze také nepřihlédnouti k tomu, že i další zákony, upravující sociální pojištění zaměstnanců, a to zákon o nemocenském pojištění č. 33/1888 ř. z., jakož i zákon o pensijním pojištění č. 1/1907 ř. z. a jejich novely, stanoví pro pojistnou povinnost jako předpoklad existenci pracovního, služebního nebo učňovského poměru, a že není přesvědčivého důvodu pro jiný podklad pojistné povinnosti úrazové.

Z toho se podává závěr, že úrazový zákon rozumí pod výrazem »dělník« toliko ony osoby, které jsou v podniku zaměstnány na podkladě poměru pracovního (služebního, učňovského).

Takovýto poměr, jenž předpokládá, aby zaměstnanec svobodně převzal závazek konati zaměstnavateli práce a podřídit se jeho disposiční moci, nutno posuzovati podle práva soukromého jakožto právní poměr, plynoucí z uzavřené smlouvy služební (učňovské) (srovnej na př. Boh. A 4330/25).

Nález ze dne 4. února 1938 č. 2052/36-4.

Před účinností zák. č. 69/35 Sb. nepříslušelo okresnímu úřadu zakročit podle § 102 čes. ob. zřiz. proti usnesení obecního zastupitelstva o zavedení obecní dávky, jež podle tehdy platného ustanovení § 35, odst. 3 fin. nov. č. 329/21 Sb. bylo vyhrazeno vládě.

Podle § 102 ob. zřiz. čes. bylo zakázáno obci politickým úřadem provedení usnesení obecního zastupitelstva, podle něhož mohla býti zavedena v obci nová obecní dávka z pobočných závodů a detailních prodejen průmyslových podniků.

Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu namítá, že žalovaný úřad nebyl v daném případě oprávněn vůbec k tomu, aby na základě § 102 obec. zřiz. zakazoval výkon usnesení obecního zastupitelstva.

V tom jest stížnosti přisvědčiti, přihlédne-li se k ustanovení § 35, odst. 3 zák. č. 329/21 Sb. v jeho původním znění, jak platil před novelisací, provedenou zákonem č. 69/35 Sb. Předpis ten zněl: »Dávka, o které by vzorná pravidla nebyla vydána, nebo která by měla býti vybírána podle pravidel odchylných od oněch vládou vydaných nebo vyššími sazbami než za přípustné prohlášenými, může býti vybírána jen s povolením vlády«.

Dnes jde o případ, kde vzorcová pravidla vydána nebyla. Pro takový případ plyne z § 35, odst. 3 cit. zák., že jedině vládě mělo zůstatí vyhrazeno rozhodovati o tom, zda v určité obci možno zavést obecní dávku, pro niž nebyla vydána vzorcová pravidla. Rozhodování vlády jako úřadu povolujícího není tu snad omezeno jen na úvahy o účelnosti dávky, nýbrž patří sem i úvaha o tom, zda snad povolení konkrétní dávky jest zamítnouti již proto, že dávka ta se přičí platným zákonům, pokud ovšem se otázka